

17 april

13:15–16:15

[Länk till anmälan](#)

Välkommen till Kulturarvsakademins vårkonferens 2023

Jubileumsfiranden – historik, narrativ och en inkluderande stad för framtiden

Detta är året när Göteborgs 400-årsjubileum och Göteborgsutställningens 100-årsjubileum uppmärksammas. Under Kulturarvsakademins vårkonferens vill vi därför fokusera på kulturarv, historia och narrativ med utgångspunkt i Göteborgsutställningen 1923. En utställning som gick lite i Kulturarvsakademins anda när man – i samverkan mellan olika regionala aktörer inom dåvarande kulturarvssfären – fångade upp kulturarv från Göteborgsregionen från dåtid, nutid och med sikte på framtiden. Utifrån Göteborgsutställningen blickar vi bakåt och gör nedslag i 400 år av historien. Vi avrundar med inspiration och tankar om inkludering och hållbarhet.

Vi ses på Institutet för språk och folkminnen (Isof),
Riksarkivet Göteborg, Arkivgatan 9 A, Göteborg

Mer information och detaljerat program för dagen
hittar du på följande sidor.

Sagt om Göteborgsutställningen

Göteborgsutställningen 1923, för 100 år sedan men fortfarande aktuell.

”Göteborgsutställning var en utställning om Göteborgs historia med utgångspunkt i stadens förhistoria. Arbetet med utställningen skedde under 1910-talet och innebar en mycket ambitiös samverkan med allehanda experter på det västsvenska kulturarvet. Göteborgs historia var helt enkelt en västsvensk historia. I den historiska avdelningen samlades in material och artefakter från Västsveriges historia, med ett tidstypiskt intresse för dess allra äldsta historia. Vi märker en form av lokalpatriotisk anda. Man ville hitta det signifikanta för det västsvenska.

Efterhand förefaller i planeringen utställningen ha blivit alltmer samtidsorienterad, vilket berodde på behovet av finansiellt stöd från de större företagen, såsom SKF. I slutändan avspeglar utställningen närmast ett positivistiskt vetenskapsideal. Efter entrén gick man in i en del som handlade om den äldsta delen av Västsveriges historia med en kyrka som hyste artefakter från kyrkor i hela Västsverige, inklusive vissa gravstenar (det fanns faktiskt folk som frågade om det gick att begravas där). Sedan kom man ut på Stora gården, vid nuvarande grässlätten invid Humanisten, vid den då nyanlagda Näckrosdammen, som präglades av både dåtid och samtid. Runt Näckrosdammen fanns allehanda hus, som handlade om slöjd och idrott m.m. Vid dagens Humanisten fanns Minneshallen, där man mot betalning kunde skriva sitt namn i samma bok som kung Gustav V.

Även om de flesta av besökarna troligen ställde sin kosa till nöjespalatset (vid dagens UB och Hovrätten), var tanken att man skulle fortsätta över bron till Exportområdet, som också inbegrep den största byggnaden, Exporthallen, som låg vid Skånegatan. Där ställdes det ut nya maskiner som skulle väcka besökarnas

beundran. Efter att ha förkovrat sig i dåtid och samtid mötte man här den ljusnande framtiden, som bestod i det maskinella.

Mitt intryck är att utställningens idé gick från att fokusera på västsvensk dåtid alltmer blev framtidsinriktad. Utställningen pågick emellertid inte bara på utställningsområdet. Det pågick ”events” runt om i staden hela tiden. På den nyanlagda flygplatsen i Torslanda skedde flyguppvisningar, och idrottsevenemang ägde rum på den likaledes nyanlagda Slottsskogsvallen. etc. I den nyanlagda nöjesparken Liseberg utgjordes höjdpunkten av Einsteins föreläsning.”

Martin Berntson, författare i kommande antologin Matarvets trådar (i Kulturarvsakademins regi), där han skriver en artikel om Pommacens kulturarv utifrån Göteborgsutställningen och tidningar från 1923.

Från Göteborgsutställningen: Utsikt över Stora gården från Minneshallen med utsikt från nuvarande Humanisten. Bild från Wikimedia commons: Svenska dagbladets årsbok 1923 tillgänglig via projekt Runeberg.

Program

13:15 Välkomna

Introduktion till dagens event av Karl Magnusson, ordförande Kulturarvsakademins samverkansgrupp

13:30 Göteborg 1713 och stadens 100-årsjubileum

Karl Vesterberg, bildkonstnär och doktorand i historia vid Lunds universitet

13:50 Att öppna upp (en liten del av) Göteborgs kulturarv genom AI och medskapande

Karl-Magnus Johansson, förste arkivarie, Riksarkivet

14:10 Godbitar ur arkivet

Lena Wenner, Institutet för språk och folkminnen

14:30 Paus med kaffe, kaka och mingel

15:20 I Göteborgsutställningens spår: en digital arkeologisk vandring

Anita Synnestvedt, arkeolog och kulturarvsforskare, GU

15:40 En inkluderande stad – framtidsspaning

Jessica Winnberg, producent Göteborg 400 årsjubileum, Göteborg & Co

16:00 Avslutningsord

Karl Magnusson, ordförande Kulturarvsakademins samverkansgrupp

Om föredragen

Göteborg 1713 och stadens 100-årsjubileum

Under början av 1700-talet förändrades Göteborg. Stadens invånare, tomter och bebyggelse kom i allt större utsträckning att bevaras inom en tidigmodern struktur. I detta föredrag berättar Karl Vesterberg utifrån projektet Göteborg 1713: en visuell mikrohistoria om utmaningar och möjligheter med att kombinera historievetenskap och bildkonstnärskap som ett sätt att tillgängliggöra arkiv och kulturarv.

Att öppna upp (en liten del av) Göteborgs kulturarv genom AI och medskapande

Hur kan en stads kulturarv aktiveras och bli mer tillgängligt genom tillämpningar av artificiell intelligens och medborgarforskning? Förste arkivarie Karl-Magnus Johansson berättar om ett pilotprojekt i Riksarkivet där den lokala kunskapen om Göteborg var en nödvändig utgångspunkt och där det har skapats nya möjligheter att beforska stadens 1800-talshistoria.

Godbitar ur arkivet

Institutet för Språk och folkminnen i Göteborg har inför Göteborgs 400-årsjubileum skapat en webbutställning utifrån arkivets samlingar. Utställningen ger en inblick i arkivets verksamhet där såväl dialekter, som namn och folkminnen ryms. I webbutställningen kan man exempelvis lyssna på äldre göteborgsdialekt, läsa om minnen från Göteborgsutställningen 1923, få veta vad olika lokala ortnamn betyder och bläddra bland visor som handlar om Göteborg.

Lena Wenner kommer att presentera delar av utställningen och berätta hur Isof använder samlingarna i aktuella forskningsprojekt och hur vi arbetar för att nå ut med vårt material och vår kunskap till skolelever och andra intresserade.

I Göteborgsutställningens spår: en digital arkeologisk vandring

Välkommen med på en digital guidning i det som var Göteborgsutställningens huvudområde, det vill säga det som idag utgör Renströmsparken. Vi besöker otroliga miljöer som byggdes upp 1923 i syfte att fira Göteborgs 300 års jubileum. Den lilla rundvandringen landar i en arkeologisk utgrävning vid Näckrosdammen där dåtid möter nutid.

En inkluderande stad – framtidsspaning

Tillsammans för en bättre stad – Göteborg 400-årsjubileum. År 2009 fick Göteborg & Co uppdraget att planera och genomföra Göteborg 400-årsfirande 2021. Pandemin flyttade det publika firandet till 2023 historien upprepar sig. Vägen till ett inkluderande firande har gått genom en öppen process där medborgarnas förslag har tagits tillvara och har lagt grunden till de tre teman som följt jubileet hela vägen; bygga broar, nära vatten och öppna rum.

Arrangörer: Kulturarvsakademin i nära samarbete med Isof och Riksarkivet Göteborg